

Desinfektion och städning vid olika smittämnen, kommunal vård och omsorg

	Smittämne	Punktdesinfektion	Daglig städning		Slutstädning	
			Ytor ^{1,3}	Golv ¹	Ytor ³	Golv ⁵
	Blodburen smitta	<ul style="list-style-type: none">• Alkoholbaserad yt-desinfektion• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Vid behov fuktad mikrofiberduk alt rengöringsmedel och vatten.• Alkoholbaserad yt-desinfektion• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofiberduk alt rengöringsmedel och vatten.• Alkoholbaserad yt-desinfektion	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten
	Influensa, covid-19, övriga luftvägsvirus					
	Tarmsmitta, övrigt ⁹					
	MRSA ⁴ , ESBL ⁴ , samt andra multiresistenta bakterier ⁶					
Smittstädning	VRE ⁴ , ESBL-CARBA ⁴ , Karbapenemresistenta Acinetobacter och Pseudomonas	<ul style="list-style-type: none">• Alkoholbaserad yt-desinfektion• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Vid behov fuktad mikrofiberduk alt rengöringsmedel och vatten.• Alkoholbaserad yt-desinfektion• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	Vid VRE, ESBL-CARBA och Karbapenemresistenta Acinetobacter och pseudomonas dubbel slutstädning.	
					<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofiberduk alt rengöringsmedel och vatten.• Alkoholbaserad yt-desinfektion	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten
	Tuberkulos, Vattkoppor, Mässling	<ul style="list-style-type: none">• Alkoholbaserad yt-desinfektion• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Vid behov fuktad mikrofiberduk alt rengöringsmedel och vatten.• Alkoholbaserad yt-desinfektion• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten• Vid större spill² av blod eller kroppsvätskor väteperoxid	Låt rummet stå tomt med påslagen ventilation alt. öppet fönster i två timmar innan städning av vådrummet påbörjas.	
					<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofiberduk alt rengöringsmedel och vatten.• Alkoholbaserad yt-desinfektion	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp alt. rengöringsmedel och vatten
Smittstädning	Clostridioides difficile ⁷	• Väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Vid behov fuktad mikrofiberduk• Väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofiberduk• Väteperoxid	Dubbel slutstädning vid Clostridioides difficile	
	Virusorsakad gastroenerit ⁸ (Vinterkräksjuka)				<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofiberduk• Väteperoxid	<ul style="list-style-type: none">• Fuktad mikrofibermopp• Väteperoxid

Desinfektion och städning vid olika smittämnen, kommunal vård och omsorg

Metod

Rengöring medför en minskning av antalet mikroorganismer efter noggrann mekanisk bearbetning. Denna nivå räcker i många fall. Synlig förorening ska alltid tas bort med fuktad mikrofiberduk alt. rengöringsmedel och vatten innan desinfektionsmedel används.

Desinfektion av ytor och föremål kompletterar rengöringen för att minska mängden smittämne till ett så litet antal så att smittspridning uteblir. För att få fullgod effekt krävs att ytan eller föremålet bearbetas mekaniskt med desinfektionsmedlet så att en effektiv rengöring uppnås.

Väteperoxidbaserat desinfektionsmedel. Desinfektionsmedel har en inverkningsstid på ca 1 minut vid gastroenterit.

Det har sämre effekt vid *Clostridioides difficile* varför slutstädning ska genomföras två gånger.

Som tumregel: när ytan är torr efter bearbetning med väteperoxid så är inverkningsstiden uppnådd.

Värmedesinfektion i spol- eller diskdesinfektor är den mest effektiva metoden för föremål som tål värme.

Kemisk desinfektion används till värmekänsliga föremål och ytor samt då spol- och diskdesinfektor saknas.

Textilier **tvättas** i första hand i cirkulationstvätten med en validerad och säkerställd process. Helst i 85-90°C, dock lägst vid 60°C.

Förklaringar

1. Rumsbunden städutrustning används vid MRSA, VRE, multiresistenta gram-negativa bakterier inklusive ESBL(se under 6), ESBL-^{CARBA}, *Clostridioides difficile*, gastroenteritutbrott och öppen tuberkulos.
2. Med mycket spill avses t.ex. om det stänkt så yvigt att man inte kan garantera att hela ytan blir avtorkad vid punktdesinfektion.
3. Med ytor avses: Kontaktytor, dörrkarmar, dörrhandtag, dvs. ytor som man ofta berör, plana ytor, hjälpmedel, säng, sängbord, nedhängande armatur etc.
4. MRSA = meticillin-resistenta staphylococcus aureus, VRE = vancomycin-resistenta enterokocker, ESBL = Extended Spectrum Beta Lactamase
5. I de fall där rengöringsmedel rekommenderas vid slutstädning av golv ska en bedömning göras av avdelningspersonal. Om mycket spill förekommit bör golvet städas med väteperoxid.
6. Multiresistenta gram-negativa bakterier inkl. då ESBL påvisats. Exempel på gramnegativa bakterier är: enterobacter, acinetobacter, klebsiella, pseudomonas och stenotrophomonas.
7. V.g. se även dokumentet "Clostridioides difficile – vårdhygieniska riktlinjer"
8. V.g. se även dokumentet "Virusorsakad gastroenterit – vårdhygieniska riktlinjer"
9. Exempelvis salmonella, campylobakter, EHEC, shigella, yersinia, med flera infektiösa diarré-sjukdomar.

Detta är en snabbguide som inte är heltäckande. Mer information för respektive smittämne finns på Vårdhygiens sida.